یادداشت

اهمیت استراتژیک بندر نفتی نکا

محمد رضا دلیر

هم اکنون افزایش تعرفه مبادلات معاوضه نفت خام از مسیر بندر نفتی نکا و توقف صادرات نفت خام حوزه دریای خزر از مسیر این بندر از یک سو و جایگزین نشدن آن با تجارت نفت خام و فرآورده های نفتی به انضمام فعال نشدن بازار بین المللی بورس نفت ایران که در جزیره کیش ثبت شده است، از سوی دیگر، کمک بزرگی خواهد کرد تا خط لوله باکو- تفلیس- جیهان اقتصادی شود. این در حالیست که آمریکا، اروپا و چین، به انرژی های فسیلی نیاز دارند. در این رابطه روسیه تلاش دارد که خطوط لوله انتقال انرژی مورد نیاز آنها از مسیر خاک روسیه عبور کند تا بتواند علاوه بر یک دیپلماسی انرژی مطلوب، درآمد ترانزیتی خوبی را کسب کند. همچنین آمریکا و اروپا با تعریف ضرورت ساخت خط لوله باکو- تفلیس- جیهان- موسوم به BTS و خط لوله انتقال گاز جنوب قفقاز از مسیر باکو به ارزروم به عنوان خطوط لوله نفت و گاز غیر اقتصادی ولی استراتژیک، مدعی اند که موفقیت نسبتاً مهمی را در دیپلماسی خطوط لوله نفت و گاز نصیب خود کرده اند. هم اینک جمهوری آذربایجان و ترکیه تلاش وسیعی را برای راه اندازی بازار غرب دریای خزر در باکو و بازار شرق مدیترانه در بندر جیهان از مدت ها قبل شروع کرده و هم اکنون ایجاد آن را پیگیری می کنند. این در حالیست که با وجود طرح موضوع ایجاد و فعال سازی بازار جنوب دریای خزر در مسیر بندر نفتی نکا در سالهای گذشته که با هدف تبدیل نفت خام مخلوط نکا به عنوان یک نفت خام شاخص برای بازار جنوب دریای خزر دنبال می شد، هم اکنون به دست فراموشی سپرده شده است. شرکت های نفتی اروپا درسال ۲۰۰۰ برای صادرات نفت خام میدان عظیم کاشکان در آبهای کم عمق شمال دریای خزر با قزاقستان توافق کردند که روزانه ۵۰۰ هزار تا یک میلیون بشکه از نفت خام تولیدی آتی این میدان را به ایران صادر کنند یا از مسیر ایران به بازارهای مصرف در سایر نقاط جهان انتقال دهند. همچنین مدیریت انرژی اتحادیه اروپا به منظور هموار سازی راه توافق های ضروری بین الدولی نیز با وزارت نفت ایران یادداشت تفاهمی امضاء کرد که به موجب آن مرکز مطالعات همکاریهای انرژی بین اتحادیه اروپا و ایران افتتاح شد. به دلیل عدم پیگیری طرف اروپایی امضاء کننده یادداشت تفاهم، مرکز مذکور به صورت مطلوب فعال نشد. در این زمینه در سال ۱۳۸۴ موضوع از سوی طرف ایرانی و به ابتکار شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران به طور مستقیم با طرف قزاق تا حدود ۳ سال پیش پیگیری شد و حتی طرح ساخت خط لوله انتقال نفت نکا- جاسک و افزایش ظرفیت و انتقال نفت خام در بندر نفتی نکا تا روزانه ۵۰۰ هزار بشکه تعریف و اجرایی شدند. با توجه به شرایط جدید سیاسی خلیج فارس، قزاقستان بر آن است که به فکر راه صادراتی جدیدی برای نفت خام تولید آتی میدان بزرگ کاشکان بیفتد و با جمهوری آذربایجان مذاکراتی برای انتقال نفت از عرض دریای خزر از طریق ساخت لوله و اتصال آن به خط لوله BTS را پیگیری کند. با توجه به کنار گذاشتن مسیر جنوب دریای خزر(مسیر ایران) بهترین گزینه اقتصادی برای انتقال نفت خام از شرق به غرب دریای خزر بندر نکا می باشد.قزاق ها مایل هستند که ناوگانی متشکل از پنج فروند نفتکش هایی با ظرفیت ۶۰ تا ۶۵ هزار تن در دریای خزر و در سواحل قزاقستان ساخته شود. بدیهی است اجرای چنین طرحی نیازمند سرمایه گذاری بسیار کلان می باشد چرا که شامل ساخت تأسیسات دریایی برای ساخت تانکرهای نفتکش است. در واقع قزاق ها همان طرح شرکت ملی نفتکش ایران را پیگیری می کنند و اگر چنانچه با مشکلات سیاسی و فشارهای روسیه و آمریکا مواجه نبودند، شرکت ملی نفتکش ایران و شرکت صدرا می توانستند تعریف شوند.اساساً موضوعات ژئوپلیتیکی و ژئوانرژی آسیای مرکزی، قفقاز و حوزه دریای خزر به تحولات غیر قابل پیش بینی در خلیج فارس به طور مستقیم و غیر مستقیم وابستگی دارند. کارشناسان بین المللی انرژی معتقدند که بهترین راه و مسیر صادراتی نفت و گاز آسیای مرکزی از نظر محیط زیست و اقتصادی مسیر ایران از طریق ساخت خط لوله و استفاده از بندر نفتی نکاست. فعال شدن بازار جنوبی دریای خزر محیط مناسبی را برای امنیت سرمایه گذاری در توسعه منابع انرژی و همکاری نفت و گاز دریای خزر و خلیج فارس فراهم می آورد و این موضوع پس از فرو پاشی شوروی سابق مورد توجه قرار داشت.

مصوبات هشتمین کارگروه ویژه نفت تشریح شد؛

صدور مجوز سرمایه گذاری در خط لوله ششم سراسری و فاز دوم پالایشگاه ایلام

دانش نفت: دیر کارگروه ویژه نمایندگان رئیس جمهوری در امور نفت از صدور مجوز سرمایه گذاری ۴/۵ میلیارد دلاری احداث بخش باقی مانده خط لوله ششم سراسری گاز و احداث فاز دوم پالایشگاه ایلام با سرمایه گذاری ۱۳۵ میلیون دلار در هشتمین کارگروه خبر داد.

محسن خجسته مهر در تشریح نتایج مصوبات هشتمین کارگروه ویژه نمایندگان رئیس جمهوری در امور نفت که صبح امروز (سه شنبه۲۱ دی) برگزار شد، گفت: در این نشست مجوز سرمایه گذاری ۴.۵ میلیارد دلاری خط لوله ششم سراسری به طول ۱۰۰۰ کیلومتر به تصویب اعضا رسید. وی هدف از اجرای این خط لوله را تقویت شبکه گازرسانی پنج استان کشور (لرستان، کردستان، کرمانشاه، آذربایجان شرقی و خوزستان) برشمرد و افزود: با توجه به ظرفیت بالای انتقال گاز خط ششم سراسری، با اتصال این خط به مرز بازرگان، امکان صادرات گاز از این خط به اروپا وجود دارد. معاون برنامه ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزیر نفت، زمان اجرای بخش باقی مانده خط لوله ششم سراسری را حدود ۳ سال اعلام و تصریح کرد: منابع مالی احداث بخش باقی مانده این خط لوله از بخش های داخلی و خارجی تامین خواهد شد. خجسته مهر تصریح کرد: به دلیل نیاز ارتقای گازرسانی به منطقه غرب کشور به ویژه استان کرمانشاه، ظرفیت تولید میدان گازی تنگه بیجار از حدود ۷ میلیون متر مکعب به بیش از ۱۰ میلیون متر مکعب در روز افزایش خواهد یافت. وی زمان احداث فاز دوم پالایشگاه ایلام را ۳۰ ماه اعلام و تصریح کرد: محصولات تولیدی این پالایشگاه شامل اتان، متان، گاز مایع، میعانات گازی و گوگرد است که درآمد سالیانه تولید این محصولات در مجموع ۲۶۰ میلیون دلار خواهد بود. بر پایه این گزارش، پالایشگاه گاز ایلام در ۲۵ کیلومتری شمال غرب شهرستان ایلام و ۱۲ کیلومتری بخش چوار قرار دارد. ترکیب کارگروه نمایندگان ویژه رئیس جمهوری در امور نفت شامل محمدرضا رحیمی، معاون اول رئیس جمهوری (رئیس)، سید مسعود میرکاظمی، وزیرنفت، علی اکبر محرابیان، وزیر صنایع و معادن، سید شمس الدین حسینی، وزیر امور اقتصادی و دارایی، حیدر مصلحی، وزیر اطلاعات، ابراهیم عزیزی، معاون برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری، محمود بهمنی، رئیس کل بانک مرکزی، اسفندیار رحیم مشایی، مشاور و رئیس دفتر رئیس جمهوری و احمد قلعه بانی، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران است.

اولادی:

سهام دولت در ۲ طرح بین المللی پتروشیمی واگذار شد

دانش نفت: مدیر برنامه ریزی شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اولویت بندی برای ساخت سه طرح پتروشیمی با مشارکت خارجی، از واگذاری سهم دولت در ۲ طرح بین المللی پتروشیمی به بانک صادرات خبر داد.

رمضان اولادی با بیان اینکه هم اکنون اجرای طرحهای با مشارکت خارجی صنعت پتروشیمی اولویت بندی شده است، گفت: تاکنون قراردادهای ساخت واحدهای پتروشیمی ونیران (مشارکت ایران- ونزوئلا)، هرمز (مشارکت ایران- عمان) و هنگام (مشارکت ایران- اندونزی) امضا شده است. وی یکی از مهمترین دلایل تاخیر در اجرای این پروژه های بین المللی را تعیین فرمول قیمت گذاری فروش خوراک به صنایع پتروشیمی اعلام کرد و افزود: با تعیین تکلیف قیمت خوراک، این طرحها قابلیت اجرایی پیدا می کنند. مدیر برنامه ریزی و توسعه شرکت ملی صنایع پتروشیمی همچنین با اشاره به امضای تفاهم نامه هایی با شرکتهای پکتیم ترکیه و یوروکیم سنگاپور برای اجرای دو طرح تولید متانول، یادآور شد: اخیرا شرکت ملی صنایع پتروشیمی سهم خود را در این دو پروژه به شرکت انرژی سپهر (بانک صادرات) واگذار کرده است.عبدالحسین بیات معاون وزیر نفت مرداد ماه امسال درباره ساخت واحدهای مشترک پتروشیمی با بیان اینکه تاکنون مناقصات برخی انتخاب پیمانکاران این پروژه برگزار شده است، به مهر گفته بود: در حال حاضر هماهنگی مسائل حقوقی، مباحث مالیاتی و تعیین قیمت خوراک به عنوان برخی از کارهای در دست اقدام برای نهایی شدن اجرای این طرح مشترک متانول در حال پیگیری است. ارزش این سرمایه گذاری مشترک پتروشیمی ایران و ونزوئلا حدود ۵۰۰ میلیون دلار برآورد می شود که به اعتقاد کارشناسان در کنار وجود اختلافات حقوقی و قراردادی، نامشخص بودن نرخ فروش خوراک هم یکی از دلایل این تاخیر به شمار می رود. در حال حاضر برای ایجاد یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن ظرفیت مشترک پتروشیمی شرکت مشترک ایران و ونزوئلا 'ونیران' تاسیس شده است.پیش بینی می شود در این پروژه شرکت پتروشیمی بین الملل ایران ۴۹ درصد، سرمایه گذاری صنایع پتروشیمی یک درصد، پکیون ونزوئلا ۴۹ درصد و شرکت سرمایه گذاری ونزوئلا (آی.پی.اچ.ال) یک درصد سهم داشته باشند.هدف از اجرای مجتمع پتروشیمی هنگام (واحد اوره و آمونیاک) با مشارکت ۵۰ درصدی شرکت پوسری اندونزی تولید سالانه یکهزار و ۱۵۰ تن محصول پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس است.

مهندس فکور خبر داد:

تشکیل انجمن نخبگان شرکت نفت مناطق مرکزی ایران

دانش نفت: مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران از تأسیس و راه اندازی انجمن نخبگان این شرکت به منظور حمایت و پویایی علمی بیشتر نخبگان و زیرمجموعه مدیریت منابع انسانی خبر داد.

در نشست نخبگان شرکت نفت مناطق مرکزی ایران با مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره، مهندس مهدی فکور با اشاره به نقش نخبگان در ایجاد تغییرهای مثبت و تحول و بازتعریفی که از مفهوم نخبه می شود، اظهار داشت: فرد نخبه و فعالیت آن مربوط به یک دوره خاص نمی شود و تراوش های ذهنی و خلاقیت آنها می باید در هر مقطعی نمود خارجی یابد و موجب بهبود کیفیت و تولید فکر و اندیشه در محیط کار شود. وی ادامه داد: به همین منظور و برای برطرف کردن مسائل نخبگان شرکت برای ارتقای ارائه خدمات علمی و فنی، این انجمن تشکیل شد تا با همفکری و مشارکت علمی بتوانیم به خوبی در زمینه تولید نفت و گاز و دستیابی به فناوری های نوین موفق شویم. فکور با اشاره به سخنان مقام معظم رهبری مبنی بر بومی سازی دانش و استفاده از افکار پویای جوانان این مرزبوم در توسعه همه جانبه کشورمان تصریح کرد: این سخن حکیمانه مقام معظم رهبری باید برای ما نقشه راه باشد که بر اساس نیازهای زیستی، صنعتی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، علوم را بازتعریف و تولید و تلاش کنیم که بر مبنای ساختار جامعه خود همه لوازم و جوانب توسعه پایدار را در دستور کار قرار دهیم. به گفته وی، صنعت نفت نیز می باید مقاله ها و دانش های علمی را که به وسیله کارکنان نخبه خود تولید می کند، برای ساختارهای مخازن نفتی و گازی آن تعریف کند و از این زاویه بتواند در دنیای جدید حرفی برای گفتن داشته باشد؛ رسیدن به این راهکار، نیازمند برنامه ریزی مدون و تلاش برای تحقق آن است. فکور افزود: فرد نخبه همیشه به دنبال تغییرات است و ایستایی را دوست ندارد و این به مجاهدت آنها مربوط می شود که شرایط را تغییر دهند و برای رسیدن به ایده خلاق تلاش کنند، زیرا هر دانش و صنعتی که در تاریخ علم به ثبت رسیده، محصول تلاش و فعالیت فکری و ممارست مداوم دانشمندان و نخبگان بوده است. وی افزود: به این لحاظ فرد نخبه هیچ گاه از کوشش باز نایستاده و منتظر نمانده است که همیشه شرایط مهیا باشد تا بعد شاهد به ثمر رسیدن یک طرح باشد بلکه همین تلاش و ممارست مداوم رمز پیشرفت علم و دانش است. بر پایه این گزارش، در این نشست صمیمی که با حضور نخبگان شاغل در بخش های مختلف شرکت نفت مناطق مرکزی ایران اوایل دی ماه جاری در محل این شرکت برگزار شد، نخبگان به ارائه گزارش کار و مقاله های آنان در مجامع و نشریه های علمی و بیان تنگناها و مشکلات مسیر کار پرداختند؛ مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی هم در این زمینه به آنها قول مساعد همکاری داد. ۱۸۰ نفر از فارغ التحصیلان نخبه دانشگاهی در بخش های فنی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران و شرکت های تابعه مشغول به کار هستند.

جذب نیمی از استخدام شوندگان امسال صنعت نفت در شرکت نفت مناطق مرکزی

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی همچنین از جذب بیش از ۹۰۰ نفر نیروی جدید در این شرکت تا پایان سال خبر داد و گفت: این شرکت امسال در میان شرکت های زیرمجموعه شرکت ملی نفت، رکورددار جذب نیرو است. مهدی فکور در کارگاه آموزشی اصول و فنون مصاحبه های استخدامی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران که در باشگاه شماره یک صنعت نفت برگزار شد، افزود: تا پایان امسال در مجموع ۱۹۳۸ نفر در مجموعه صنعت نفت استخدام می شوند که از این تعداد ۹۰۸ نفر مربوط به شرکت نفت مناطق مرکزی ایران است. فکور با بیان این که امسال آمار جذب نیروی انسانی در شرکت نفت مناطق مرکزی ایران از همه شرکت های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران بالاتر است، تصریح کرد: این میزان جذب حدود ۶ برابر جذب نیرو در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب است که این حرکت در جهت ساختار اصلی نیروی انسانی در این شرکت است. وی با بیان این که فعالیت های عملیاتی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در ۱۱ استان کشور گسترش یافته است، اظهار داشت: این شرکت در سه استان دیگر نیز چاه هایی در حال حفاری دارد و در آینده گستردگی عملیاتی آن در استان های دیگر کشور نیز افزایش می یابد. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ادامه داد: با توجه به گسترش روزافزون جغرافیای عملیاتی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران، مصاحبه کنندگان با متقاضیان استخدام، باید شرایط جغرافیایی، تنوع آب و هوایی مناطق عملیاتی، گویش ها و فرهنگ های آنان را در نظر بگیرند. وی با بیان این که باید پرسش های مصاحبه کنندگان از متقاضیان کار در صنعت نفت مشخص باشد، یادآور شد: نگرش مصاحبه کنندگان با متقاضیان استخدام در شرکت های نفتی باید به گونه ای باشد که ضمن در نظر گرفتن شرایط مطلوب متقاضی در دانش فنی و تخصصی، به جنبه روحی و روانی افراد هم توجه شود.فکور مصاحبه کنندگان با متقاضیان استخدام در صنعت نفت را به گروهی از قضات تعبیر کرد و ادامه داد: این گروه می خواهند در باره ورود یک نیروی متخصص و متعهد به صنعت نفت رأی صادر کنند، از این رو باید مراقب باشند که در این میان حقی از کسی پایمال نشود. وی با تشریح ضرورت رعایت آرامش، دقت و حسن نظر و انتخاب مصاحبه کنندگان در برخورد با متقاضیان استخدام، تأکید کرد: به کارگیری نیروی انسانی متخصص، متعهد، دانش محور، کارآمد و ارزش مدار در شرکت های نفتی از جمله عوامل مهم در تحول در صنعت نفت و دستیابی به اهداف ترسیم شده برای این صنعت است.

۸۸۹۶۵۴۰۸ تریبون آزاد

تغییرات شتاب زده

می خواستم پیغام مرا حتماً چاپ کنید. تغییر در دولتها و وزارتخانه ها یک اصل ضروری و بدیهی است. اما چگونگی این تغییرات هم مهم است. اینکه ناگهان شاهد تغییرات شتاب زده باشیم و مراسم تودیع و معارفه هم به طور ناگهانی برگزار شود چندان پسندیده نیست. باید قدر مدیران را بیش از این بدانیم تا مدیران فعلی با نگرانی کمتری فعالیت خود را ادامه دهند.

روانبخش- تهران

ثبات بهتر از تغییر

به نظر من ثبات مدیریتی بهتر از تغییرات ناگهانی است بویژه در مجموعه هایی استراتژیک که مدیران آن توانمندی خود را اثبات کرده اند. اگر خواستار پیشرفت در کارها هستیم باید به مدیران، اجازه کار به اندازه کافی داده شود و اگر مدیری، ناتوانی خود را اثبات کرده آنگاه او را برکنار کنیم. اغلب مدیرانی که هفته گذشته و پیش از آن در وزارت نفت برکنار شده اند مدیرانی توانمند بودند که خدمات آنها به هیچ کس پوشیده نیست من نمی خواهم از فرد خاصی نام ببرم اما به راستی چرا ما تصور می کنیم هرچند سال و حتی هرچند ماه یکبار باید مدیران را تغییر بدهیم؟ آن وقت می گویند چرا عمر مدیریت در کشور ما کم است!

سعادتی- اصفهان

چه خبر از پرونده کرسنت؟

آقا مدتی است از پرونده کرسنت چیزی نمی نویسید؟ بالاخره کار به کجا کشید؟ کسانی که به خاطر شائبه و شایعه یک رشوه، میلیاردها تومان به کشور خسارت زدند و عدم النفع نصیب کشور کردند چه پاسخی دارند؟ جواب این ضررها را چه کسی می دهد؟

صادقی- تهران

درآمد نفت و خوزستان

به نظر می رسد سهم استانهای نفت خیز همچون خوزستان از درآمدهای نفتی باید بیش از این باشد. رسیدگی به مردم خوزستان و مردم استانهایی همچون بوشهر، هرمزگان و کهکیلویه و بویراحمد که دارای منابع نفت و گاز هستند باید در اولویت امور و برنامه های مسؤولان قرار گیرد. به عنوان مثال آبادان هنوز از ویرانی های ناشی از جنگ رنج می برد. آبا شهری که قدیمی ترین پالایشگاه خاورمیانه را در خود جای دارد ۲۰ سال پس از پایان جنگ تحمیلی با وجود برخورداری از منابع غنی زیرزمینی باید از این محرومیتها رنج ببرد؟

الحاوی- آبادان

صنعت عراق را رصد کنید

پیشنهاد می کنم وضعیت عراق در مورد افزایش توان این شرکت در تولید نفت از سوی مدیران نفتی کشورمان و نیز رسانه ها به خوبی رصد شود چرا که دورخیز این کشور برای رسیدن به ظرفیت تولید روزانه ۱۲ میلیون بشکه نفت اگرچه کمی بلندپروازانه است اما با عنایت به ذخایر نفتی این کشور و حضور پررنگ شرکت های خارجی در این کشور و حضور پررنگ شرکتهای خارجی در این کشور برای سرمایه گذاری در میادین نفتی چندان عجیب نیست. امیدوارم عراق مانند قطر در تولید از ما سبقت نگیرد.

سماعی- اهواز

قطع گاز نداشتیم

ما در استان گلستان و نزدیکان و آشنایان ما در استانهای سمنان و مازندران که در سالهای گذشته بویژه در سال ۸۶ اغلب با مشکل قطع گاز یا افت فشار هنگام برودت هوا مواجه بودند امسال در سرمای اخیر با هیچ مشکلی مواجه نشدیم. فکر می کنم خط لوله شمال شرق کشور که چندی پیش افتتاح شد تأثیر خود را به خوبی نشان داده است. از تمامی مدیران و دست اندرکاران شرکت ملی گاز و شرکتهای تابعه تشکر و قدردانی می کنیم.

واحدی- گرگان